शिरोरोममपि[1] कस्यचिद्धस्ते समर्पयेत् · एकस्मिन्पूर्णपात्रे प्रोक्षणयर्थं लौकिकमुदकं च कृत्वा तदपि कस्यचिद्धस्ते समर्पयेत् · ततः प्रदीप्ताविध्मौ यथास्वमुच्चम्योपयमनीभिः सिकताभिर्मृद्भिर्वा युक्तकर्परादिकमग्न्योरधस्ताद्धारयति दाहनिवारणाय · एवमाज्यप्रोक्षणीरग्नी चोच्चम्याध्वर्युरेव होतारं प्रत्याह अग्निभ्यां प्रक्रियमाणाभ्यामनुब्रूहीति · तत एकस्फ्यया नूदेहीति प्रतिप्रस्थातारं प्रेष्यति[2] · ततो होत्रा प्र देवं देव्येत्यस्यां[3] प्रथमायामृचि त्रिः पठितायां सत्यामध्वर्युः स्ववेदिं प्रति स्वमग्निं हरति प्रतिप्रस्थाता च स्ववेदिं प्रति स्वमग्निं हरति उभौ स्ववेदीऽउत्तरेण गच्छतः · ततः प्रतिप्रस्थाता स्वाग्निं हरन्नेव सव्यहस्ते कृत्वा आहवनीयखरादारभ्याध्वर्युवेदिमध्यं यावत्स्फ्येन लेखां करोति अथवोत्तरवेदिं[4] यावत् उत्तरस्या वेदेर्दक्षिणां श्रोणिं यावद्वा[5] इति त्रयो विकल्पाः · ततोऽध्वर्युरुत्तरवेदिसमीपे गत्वा विरोधादसामर्थ्यादग्निमन्यस्मै प्रदायान्यहस्तात्पूर्णपात्रादिस्थं प्रोक्षणयुदकमादायोत्तरवेदेर्दक्षिणातो वेदिमध्ये उत्तरामुखः स्थित्वा इन्द्रघोषस्त्वा वसुभिरिति (५.११) मन्त्रेण तेन लौकिकेन प्रोक्षणयुदकेन पूर्वभागे उत्तरवेदिं प्रोक्षति ततः प्रचेतास्त्वेति पश्चात्प्रोक्षति मनोजवास्त्वेति दक्षिणतः प्रोक्षति ततो विश्वकर्मा त्वेत्युत्तरतः प्रोक्षति · तत उत्तरवेदेर्दक्षिणांससंलग्नं बर्हिर्वेदि इदमहमिति (५.११) प्रोक्षणीशेषं निनयति · अभिचरतः इदमहं तप्तं वारमुं वैरिणमभि निःसृजामीति मन्त्रे विशेषः अमुमित्यत्र शत्रोर्नामग्रहणम् · तत उदकस्पर्शः अभिचाराभावे उदकोपस्पर्शनाभावः · तत उत्तरत उपविश्य दक्षिणं जान्वाच्य नाभिं दर्भैः परिस्तीर्य यत्र क्वचन स्थितं हिरण्यं विलोकयन्नाभ्याः श्रोण्योरंसयोर्मध्ये च पञ्चसु स्थानेषु पञ्चगृहीतमाज्यं कुशोपग्रहोऽध्वर्युर्जुहोति सिष्ट्यसीति (५.१२) नाभेराग्नेयकोणे इदꣳ सिष्ट्यै १ सिष्ट्यस्यादित्यवनिः स्वाहा उत्तरश्रोण्याम् इदꣳ सिष्ट्याऽआदित्यवन्यै २ सिष्ट्यसि ब्रह्मवनिरिति दक्षिणश्रोणौ इदꣳ सिष्ट्यै ब्रह्मवन्यै ३ सिष्ट्यसि सुप्रजावनिरित्युत्तरेंऽसे जुहोति इदꣳ सिष्ट्यै सुप्रजावन्यै रायस्पोषवन्यै ४ सिष्ट्य-

---

१) ? रोहीष्यमुष्यमेष्यशि° १. २) प्रेषयति १. ३) See Çânkhây. ३. १४. १.
४) °दि १. ५) ? °णाश्रोणिया° १.